Bil'am and His Donkey: בלעם על גב האתון

בוירא בּלַק בּן־צָפּוֹר אָת כָּל־אַשֶּׁר־צַשָּׁה יִשְּׁרָאֵל לַאֲמֹרִי: וַיֹּגַר מוֹאָב מִפְּנֵי הַעָם מִאֹד כִּי רְב־הוֹא וַיַּקִץ מוֹאָב מִפְּנֵי בִּנִי יִשִּרָאֵל: דַנִּאֹמֶר מוֹאָב אֶל־וִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יָלְחֵכָּו הַקָּהָל אֶת־בָּל־סִבִיבֹהִינוּ בִּלְחְדָ הַשֹּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשַּׁדֵה וּבַלַק בַּן־צִפּוֹר מֵלֵדְ לְמוֹאֵב בַּעָת הַהַוֹא: הַ וַיִשְׁלַח מַלְאַבִּים אֵל-בִּלְעָם בַּן־בִּעֹר בְּתוֹרָה אַשֵּׁר עַל-הַנַהַר אָרֶץ בַנִי־עַמוֹ לְקְרֹא־לְוֹ לֵאמֹר הָנָה עָם יַצָא מִמְצֵרִים הָנָה כפה את־עין הארץ והוא ישב ממלי: , ועתה לכה־בא ארה־לי את־העם הוה בי־עצום הוא ממני אולי אוכל נכה־בו ואגרשנו מן־ הארץ כי ידעתי את אשר־תברך מברך ואשר תאר יואר: י ווֹלְבֹר זקני מואב ווֹקני מדין וקסמים בידם ויבאוֹ אַל־בּלְשָׁם ויִדְבַּרוּ אָלֵיוֹ דברי בלק: ה ניאמר אליהם לינו פה הלילה והשבתי אתכם דבר כאשר ידבר ה' אלי וישבו שרי־מואב עם־בלעם: פ ויבא אלהים אל-בלעם ויאמר מי האנשים האלה עמך: , ויאמר בלעם אל-האלהים בלק בן־צפר מלך מואב שלח אלי: א הנה העם היצא ממצרים ויכם את־עין הארץ עתה לכה קבה־לי אתו אולי אוכל להלחם בו וגרשתיו: בן יאמר אלהים אל-בלעם לא תלך עמהם לא תאר את־העם כי ברוך הוא: " ויקם בלעם בבקר ויאמר אל־שרי בלק לכו אל־ארצכם כי מאן ה' לתתי להלך עמכם: די ויקומו שרי מואב ויבאו אל-בלק ויאמרו מאן בלעם הלך עמנו: מויסף עוד בלק שלח שלים רבים ונכבדים מאלה: מו ויבאו אל-בלעם ויאמרו לוֹ כֹּה אמר בּלק בּן־צפּוֹר אל־נא תמנע מהלך אלי: ﴿ כִּי־כבּד אכבּדך מאֹד וכֹל אשר־תֹאמר אלי אעשה וּלכה־נאֹ קבה־לי את העם הזה: יה ויען בלעם ויאמר אל-עבדי בלק אם־יתון לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את־פי ה׳ אלהי לעשות קטנה או ָּגִרוֹלֵה: ﴿ וַעַהָּה שְׁבֹוּ נֵא בָזֶה גַּם־אַתֶּם הַלֵּיִלָה וְאֵדְעָה מַה־יֹכֵף הַ׳ דַבֵּר עִמְי: - וַיַּבֹא אֱלֹהִים ו אֶל־בִּלְעָם לַיְּלָה וַיָּאמֶר לוֹ אִם־לִקְרָא לְךָ באו האנשים קום לך אתם ואך את־הדבר אשר־אדבר אליך אתו תעשה: כא ויקם בלעם בבפקר ויחבש את־אתנו וילך עם־שרי מואב: בב וַיַּחַר־אַרְ אַלֹּהִים בַּי־הוֹלֶךְ הוֹא וַיִּתִיַצֶּב מַלְאַךָ ה׳ בַּדֵּרְךָ לְשָׁטַן לוֹ וְהוֹא רֹכֵב עַל־אַתנֹוֹ וּשָנֵי נָעַרֵיו עִמּוֹ: בּ וְהַרָא הַאָּתוֹן אַתַּר מַלְאַרָ הֹ נִצָב בַּבָּרָךָ וְחַרְבִּוֹ שָׁלוּפָהֹ בְּיַדוֹ וָתֵט הָאָתוֹן מִן־הַבָּרָךְ וַתַּלַךְ בַּשְּׁדֵה וַיִּרְ בִּלְעַם אֶת־הַאָּתוֹן לְהַטֹּתָה הַדְּרָךְ: כּ- וַיַּעֲמֹדׁ מַלְאַךְ ה׳ בִּמִשִׁעוֹל הַכַּרָמֵים גַּבֵר מָזָה וְגַבֵר מָזָה: כּה וַמַּבְא הַאָּרוֹן אֶת־מַלְאֵךָ ה׳ וַתְּלָחֵץ אֵל־הַלְּיר וַתְּלְחֵץ אֵת־בגל בִּלְעֵם אֵל־הַקִּיר וַיִּכְּף לְהַכּתָה: מּ וַיִּוֹסֶף מַלְאַדֶּ־ה׳ עָבוֹר וַיַעַמֹר בִּמַקוֹם צֶׁר אֲשֶׁר אֵין־דָּרֶדְ לְנְטוֹת יָמֵין וּשְׁמָאוֹל: מּ וַתְּרָא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַדָ הֹ׳ וַתְּרָבֵץ תְּחָת בּלְעָם וַיַּחַר־אַף בִּלְעָם וַיַּךְ אָת־הַאָתוֹן בַּמַקּל:ם וַיִּפְתַח ה׳ אֶת־כַּי הַאָתוֹן וַתֹּאמֵר לְבַלְעָם מַה־עַשִּׁיתִי לְדַׁ כַּי הַכִּיתְנִי זָה שַׁלְשׁ רָגַלִים: כּם וַיִּאמֶר בִּלְעָם לַאָּתוֹן כִּי הִתִעַלֶּלְתִּ בִּי לְוֹ יָשׁ־חָרֶבֹ בְּיָדִי כִּי עַתַה הַרְגַתִּיך: ל וַתֹּאמֶר הַאָּתוֹן אֱל־בִּלְעָם הַלוֹא אֵבֹכִי אֲתִנְבַ אַשֶּר־רַכְבָהַ עַלִי מַעוֹדָךָ עַד־הַיּוֹם הַזָּה הַהַסָבֶּן הַסְבָּנָתִי לַעֲשׁוֹת לְדַ כֹּה וַיִּאמֵר לְא: א ווגל ה' אֶת־עִינִי בְלְעַבּ וַיִּרָא אֶת־מַלְאַדְ ה' נַצֶּב בַּבָּרֶךְ וְחַרְבִּוֹ שַׁלְפַה בִּיָדוֹ וַיִּקָּד וַיִּשְׁתַחוּ לְאַפֵּיו: לּבַוָיֹאמֵר אָלִיוֹ מַלְאַךָ הֹ׳ עַל־מַה הָבִּית אָת־אַתִּגַרְ זֶה שַׁלְוֹשׁ רְגַלֶים הְנֵה אַנֹכִי יַצְאַתִי לשטן ביינים הדרך לנגדי: מתראני האלון ותם לפני זה שלש רגלים אילי נטתה מפני בי עתה גם־אתכה הרגתי ואותה החייתי: ל- וַיֹּאמר בּלעַם אל-מלאָך ה' חַטָּאתי כּי לֹא יַדְעתי כּי אַתָּה נצב לקראתי בַּדְּרָךְ וַעַתַּה אם־רַע בעיניך אַשׁוּבָה לִּי: ל- וַיֹּאמר מלאָד ה' אַל-בּלעַם לֶדָ עִם-הַאַנַשִּׁים וָאָבֶּס אָת-הַדָּבַר אַשֵּר־אַדָבַר אָלֵידַ אֹתוֹ תַדַבַּר וַיַּלַדְ בִּלעַם עִם-שַּׁרִי בַלַק:

The questions:

- 1) Why did ה' allow בלעם to go a second time, after He forbade him the first time?
- 2) Why did ה' then get angry with בלעם when he went with the 2nd entourage after having allowed it?
- 3) Why did it take 3 times until the מלאך "revealed himself" to בלעם?
- 4) Why didn't his entourage or two "caddies" see any of this odd behavior with the מלאך and the donkey?
- 5) Why didn't בלעם say anything to בלק about his strange encounter?
- 6) "Talking Donkey"???
- 7) Why is this scene so similar...in so many ways...to אברהם's journey to ארץ המוריה?

rebyitz@gmail.com Page 1

2 And Balak the son of Zippor saw all that Israel had done to the Amorites. 3 And Moab was sore afraid of the people, because they were many; and Moab was overcome with dread because of the children of Israel. 4And Moab said unto the elders of Midian: 'Now will this multitude lick up all that is round about us, as the ox licks up the grass of the field.'--And Balak the son of Zippor was king of Moab at that time.-- 5 And he sent messengers unto Balaam the son of Beor, to Pethor, which is by the River, to the land of the children of his people, to call him, saying: 'Behold, there is a people come out from Egypt; behold, they cover the face of the earth, and they abide over against me. 6 Come now therefore, I pray thee, curse me this people; for they are too mighty for me; peradventure I shall prevail, that we may smite them, and that I may drive them out of the land; for I know that he whom you blesses is blessed, and he whom you curse is cursed.' 7 And the elders of Moab and the elders of Midian departed with the rewards of divination in their hand; and they came unto Balaam, and spoke unto him the words of Balak. 8 And he said unto them: 'Lodge here this night, and I will bring you back word, as Hashem may speak unto me'; and the princes of Moab abode with Balaam. 9 And God came unto Balaam, and said: 'What men are these with thee?' 10 And Balaam said unto God: 'Balak the son of Zippor, king of Moab, hath sent unto me [saying]: 11 Behold the people that is come out of Egypt, it covers the face of the earth; now, come curse me them; peradventure I shall be able to fight against them, and shall drive them out.' 12 And God said unto Balaam: 'Thou shalt not go with them; thou shalt not curse the people; for they are blessed.' 13 And Balaam rose up in the morning, and said unto the princes of Balak: 'Get you into your land; for Hashem refuses to give me leave to go with you.' 14 And the princes of Moab rose up, and they went unto Balak, and said: 'Balaam refuses to come with us.' 15 And Balak sent yet again princes, more, and more honorable than they. 16 And they came to Balaam, and said to him: 'Thus saith Balak the son of Zippor: Let nothing, I pray thee, hinder thee from coming unto me; 17 for I will promote thee unto very great honour, and whatsoever thou say to me I will do; come therefore, I pray thee, curse me this people.' 18 And Balaam answered and said unto the servants of Balak: 'If Balak would give me his house full of silver and gold, I cannot go beyond the word of Hashem my God, to do anything, small or great. 19 Now therefore, I pray you, tarry ye also here this night, that I may know what Hashem will speak unto me more.' 20 And God came unto Balaam at night, and said unto him: If the men are come to call thee, rise up, go with them; but only the word which I speak unto thee, that shalt thou do.' 21 And Balaam rose up in the morning, and saddled his ass, and went with the princes of Moab. 22 And God's anger was kindled because he went; and the angel of Hashem placed himself in the way for an adversary against him.--Now he was riding upon his ass, and his two servants were with him.-- 23 And the ass saw the angel of Hashem standing in the way, with his sword drawn in his hand; and the ass turned aside out of the way, and went into the field; and Balaam smote the ass, to turn her into the way. 24 Then the angel of Hashem stood in a hollow way between the vineyards, a fence being on this side, and a fence on that side. 25 And the ass saw the angel of the LORD, and she thrust herself unto the wall, and crushed Balaam's foot against the wall; and he smote her again. 26 And the angel of Hashem went further, and stood in a narrow place, where was no way to turn either to the right hand or to the left. 27 And the ass saw the angel of Hashem, and she lay down under Balaam; and Balaam's anger was kindled, and he smote the ass with his staff. 28 And Hashem opened the mouth of the ass, and she said unto Balaam: 'What have I done unto thee, that thou hast smitten me these three times?' 29 And Balaam said unto the ass: 'Because thou hast mocked me; I would there were a sword in my hand, for now I had killed thee.' 30 And the ass said unto Balaam: 'Am not I your ass, upon which you have ridden all your life unto this day? was I ever wont to do so unto thee?' And he said: 'Nay.' 31 Then Hashem opened the eyes of Balaam, and he saw the angel of the LORD standing in the way, with his sword drawn in his hand; and he bowed his head and fell on his face. 32 And the angel of Hashem said unto him: 'Wherefore hast thou smitten thine ass these three times? behold, I am come forth for an adversary, because thy way is contrary unto me; 33 and the ass saw me, and turned aside before me these three times; unless she had turned aside from me, surely now I had even slain thee, and saved her alive.' 34 And Balaam said unto the angel of Hashem: 'I have sinned; for I knew not that thou stood in the way against me; now therefore, if it displease thee, I will get me back.' 35 And the angel of Hashem said unto Balaam: 'Go with the men; but only the word that I shall speak unto thee, that thou shalt speak.' So Balaam went with the princes of Balak.

rebyitz@gmail.com Page 2